

FAKTAARK
M-835 | 2017

Foto: Miljødirektoratet v/Ole Roar Davidsen

Informasjon om fallvilt og skrantesjuka

Fallvilt av elg, hjort og rådyr i Norge skal testes for skrantesjuka. Her finner du informasjon om hva ettersøkspersonell, kommunens viltforvaltning og Mattilsynet lokalt skal gjøre.

Hva er skrantesjuka?

Skrantesjuka (CWD) er en smittsom hjernesykdom som kan ramme hjortedyr. Avmagring og unormal oppførsel er to av de vanligste symptomene, men hjortedyr kan også ha skrantesjuka uten å vise sykdomstegn. Sykdommen er dødelig.

Pålagt testing av fallvilt av elg, hjort og rådyr

Alle fallvilt av elg, hjort og rådyr som er ett år eller eldre skal testes for skrantesjuka. Fallvilt er dyr som er påkjørt, er funnet død i naturen eller som er avlivet utenom ordinær jakt.

Mistanke om levende dyr med skrantesjuka?

Kommunen kan avlive dyr som viser tegn på skrantesjuka. Mattilsynet lokalt kan bistå med faglig vurdering ved behov. For å kunne ta en hjerneprøve, skal dyret ikke avlives med hodeskudd. Avlivet hjortevilt oppbevares til svaret på testen foreligger.

Kommunen eller Mattilsynet skal ta prøver

I mange tilfeller sparer det ressurser at kommu-

nalt ettersøkspersonell, som likevel er ute og håndterer fallvilt, tar prøvene. Der opplæring ikke er gitt, tar Mattilsynet prøver.

Kommunen kan ta kontakt med Mattilsynet lokalt for opplæring i prøvetaking av fallvilt.

FØLGENDE PRØVER SKAL TAS AV FALLVILT

- Hjerneprøve
- Lymfeknuter
- Bilder og film

Hjerneprøve skal alltid tas. Det er sterkt ønskelig at de som klarer, også sender inn lymfeknuter fra svelgregionen.

På Miljøkommune finner du beskrivelser og filmer av hvordan prøvene skal tas.

BESTILLING AV UTSTYR TIL FALLVILT

Kommuner og Mattilsynet lokalt kan bestille gratis prøvetakingsutstyr inkludert merkelapper på utstyrsbestilling@vetinst.no. Husk å skrive hvilke arter dere tar prøver av.

Kommuner eller Mattilsynet som har prøvetakingsutstyr, men mangler merkelapper, kan bestille ekstra merkelapper på support@naturdata.no.

Kompensasjonsordning til kommuner

Det vil komme en kompensasjonsordning fra Miljødirektoratet til kommuner som tar skrantesjueprøver selv. Kommunen får refundert en bestemt sum per prøve de selv tar.

Utstyr til prøvetaking

Veterinærinstituttet sender ut nødvendig prøvetakingsutstyr etter bestilling. Pakken inneholder blant annet:

- Glass til hjerneprøven. Lymfeknute legges i samme glass.
- Skje til å ta ut hjerneprøve.
- Merkelapper.
- Returemballasje og ferdigfrankert adresselapp.
- Annet relevant prøvetakingsutstyr.

Slik merkes alle prøver fra hjortevilt

Alle prøver skal alltid merkes med strekkoden fra merkelappen som følger med utstyret. Det er de samme merkelappene som benyttes til både jakt og fallvilt. Husk å fylle ut hjerneprøvelappen. ↩

Oppbevaring og innsending av prøver

Send inn prøvene til undersøkelse så fort som mu-

lig. Oppbevar de kjølig, men ikke fryst, til de leveres hos posten.

Pakken sendes til:

Veterinærinstituttet i Oslo
Ullevålsveien 68
0454 Oslo

Ettersøkspersonell må alltid registrere dyret

Ettersøkspersonell skal alltid sørge for at fallviltet og merkelappnummeret registreres i Hjorteviltregisteret. Dette gjøres enten via Miljødirektoratet sin nye fallviltapp, direkte i Hjorteviltregisteret, eller ved å sende papirskjema til kommunen. Dette gjelder også om det er Mattilsynet som tar ut prøvene.

Ny fallviltapp tilgjengelig

Miljødirektoratet har lansert en fallviltapp som kan brukes av kommunen og kommunens ettersøkspersonell. Appen kan erstatte papirskjemaet. For å ta i bruk appen må ettersøkspersonellet først registrere seg som bruker av Hjorteviltregisteret, og kommunen må gi dem tilgang til fallvilt. For spørsmål om Hjorteviltregisteret eller fallviltappen, kontakt Naturdata for gratis hjelp på support@naturdata.no eller tlf. 74 33 53 10.

Appen «Fallvilt» er tilgjengelig i Google Play og i App Store.

Svar på skrantesjue-prøven

Du kan finne svar på skrantesjueprøven på www.hjorteviltregisteret.no etter ca. 3-4 virkedager ved hjelp av strekkodenummeret på merkelappen. Skulle positiv test forekomme, vil Mattilsynet gi informasjon om håndtering.

LES MER

All offentlig informasjon om skrantesjue finner du på Hjorteviltportalen: www.hjortevilt.no/skrantesjue.

Veiledning til kommuner finner du på Miljøkommune: miljokommune.no/Temaoversikt/Viltforvaltning